

Frumvarp til laga

um breytingu á lögum um réttindi og skyldur erlendra fyrirtækja sem senda starfsmenn tímabundið til Íslands og starfskjör starfsmanna þeirra og fleiri lögum (vernd réttinda á vinnumarkaði, EES-mál).

(Eftir 2. umræðu, 8. júní.)

I. KAFLI

Breyting á lögum um réttindi og skyldur erlendra fyrirtækja sem senda starfsmenn tímabundið til Íslands og starfskjör starfsmanna þeirra, nr. 45/2007, með síðari breytingum.

1. gr.

Á undan 1. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: I. KAFLI, **Gildissvið, markmið, stjórnábyrgð og orðskýringar.**

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Orðin „hefur staðfestu í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins, öðru EFTA-ríki eða Færeyjum og“ í 1. másl. falla brott.
2. Orðin „í tengslum við samning við notendafyrirtæki um veitingu þjónustu hér á landi“ í a-lið falla brott.
3. Við c-lið bætist: síðarnefnda í tengslum við þjónustusamning þess efnis milli fyrirtækisins og notendafyrirtækisins samkvæmt lögum um starfsmannaleigur.

b. Á undan 1. másl. 2. mgr. kemur nýr máslíður, svohljóðandi: Lög þessi gilda jafnframt um starfsmann fyrirtækis sem sendur er tímabundið hingað til lands í tengslum við veitingu þjónustu fyrirtækis skv. a-, b- eða c-lið 1. mgr.

c. Á eftir 2. mgr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Lög þessi gilda jafnframt um upplýsingaskyldu sjálfstætt starfandi einstaklings sem kemur sjálfur tímabundið hingað til lands í tengslum við veitingu þjónustu. Þá gilda lög þessi um skyldur og ábyrgð notendafyrirtækja í tengslum við þjónustusamninga þeirra við fyrirtæki.

d. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr., sem verður 4. mgr.:

1. Á undan 1. másl. koma tveir nýir máslíðir, svohljóðandi: Þegar um er að ræða fyrirtæki skv. c-lið 1. mgr. gilda enn fremur lög um starfsmannaleigur, sbr. 2. mgr. 1. gr. þeirra laga, um viðkomandi fyrirtæki og starfsmenn þess hér á landi, eftir því sem við á. Sama á við um skyldur og ábyrgð notendafyrirtækja sem gert hafa þjónustusamning við slíkt fyrirtæki.

2. Í stað orðanna „starfsmannaleigur, sbr.“ í 1. másl., sem verður 3. másl., kemur: fyrirtæki skv.
  3. 2. másl. fellur brott.
- e. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
Lög þessi gilda ekki um áhafnir kaupskipa.

3. gr.

Á eftir 1. gr. laganna kemur ný grein, 1. gr. a, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Markmið.

Markmið laga þessara er að tryggja að laun og önnur starfskjör starfsmanna sem erlend fyrirtæki senda tímabundið hingað til lands í því skyni að veita þjónustu hérlandis séu í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og kjarasamninga sem gilda á vinnumarkaði hér á landi.

Enn fremur er það markmið laga þessara að stjórnvöld geti fengið yfirsýn yfir eðli og umfang starfsemi erlendra þjónustuveitenda hér á landi og eftir atvikum í heimaríki þeirra, hvort sem þeir veita sjálfir þjónustu hérlandis sem sjálfstætt starfandi einstaklingar eða senda starfsmenn sína tímabundið hingað til lands til að veita hér þjónustu, í því skyni að tryggja að erlendir þjónustuveitendur starfi löglega hér á landi.

4. gr.

Við 2. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Vinumálastofnun skal í samstarfi við samtök aðila vinnumarkaðarins birta með aðgengilegum hætti, svo sem rafrænt, og án endurgjalds upplýsingar um lög og reglur sem gilda á vinnumarkaði hér á landi ásamt því hvar megi nálgast gildandi kjarasamninga.

Vinumálastofnun skal veita þar til bærum stjórnvöldum í öðrum ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins, öðrum EFTA-ríkjum eða Færeyjum aðstoð þegar um er að ræða gistiríki íslensks fyrirtækis, hvort sem er við öflun upplýsinga um íslenska fyrirtækið eða vegna samskipta við íslenska fyrirtækið, þ.m.t. vegna innheimtu sekta, óski þar til bær stjórnvöld í gistiríkinu eftir slíkri aðstoð enda hafi beiðnin lögmætan tilgang auk þess sem hún gengur ekki lengra en nauðsyn krefur. Sé um að ræða beiðni um upplýsingar skal Vinumálastofnun veita umbeðnar upplýsingar innan 25 virkra daga frá móttöku beiðninnar. Sé um brýnt tilvik að ræða sem rökstutt er af þar til bæru stjórnvaldi í gistiríkinu skal Vinumálastofnun veita umbeðnar upplýsingar innan tveggja virkra daga frá móttöku beiðninnar.

5. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. tölul.:
  1. Á eftir orðunum „eða annar sá sem“ kemur: hefur starfsmann eða starfsmenn í vinnu og.
  2. Í stað orðsins „veitir“ kemur: sendir starfsmann eða starfsmenn tímabundið hingað til lands í því skyni að veita.
  3. Við bætist: auk þess sem þjónustan er innan þeirrar starfsgreinar sem viðkomandi aðili starfar við í heimaríki. Fyrirtæki er einnig starfsmannaleiga í skilningi laga um starfsmannaleigur, sbr. c-lið 1. mgr. 1. gr.
- b. Á eftir 1. tölul. koma tveir nýir töluliðir, svohljóðandi:
  2. *Fyrirtækjasamstæða*: Fyrirtækjasamstæða er samband fyrirtækja með þannig eigna-

- uppbyggingu að eitt fyrirtæki á svo stóran hlut í öðru fyrirtæki eða fleiri fyrirtækjum að það fer með meiri hluta atkvæða. Það fyrirtæki skoðast því sem móðurfyrirtæki en hitt eða hin fyrirtækin sem dótturfyrirtæki. Til fyrirtækjasamstæðu telst einnig fyrirtæki þar sem móðurfyrirtæki og dótturfyrirtæki eða eitt eða fleiri dótturfyrirtæki eiga saman svo mörg hlutabréf eða hluti að þau fara með meiri hluta atkvæða í þeim.
3. *Þar til bært stjórnvald*: Þar til bært stjórnvald er stjórnvald sem heimaríki fyrirtækis eða sjálfstætt starfandi einstaklings hefur skilgreint sem það stjórnvald heimaríkisins sem skal eiga í samskiptum við stjórnvöld í öðrum ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins, öðrum EFTA-ríkjum eða Færeyjum vegna þjónustuviðskipta.
- c. Eftirfarandi breytingar verða á 2. tölul., sem verður 4. tölul.:
1. Í stað orðsins „sem“ í seinna skiptið kemur: og.
  2. Í stað orðanna „sbr. 1. tölul.“ kemur: eða sjálfstætt starfandi einstaklingi.
- d. Í stað 3. tölul. koma þrjú nýir töluliðir, svohljóðandi:
5. *Sjálfstætt starfandi einstaklingur*: Sjálfstætt starfandi einstaklingur er einstaklingur sem er ríkisborgari og hefur staðfestu og þar með efnahagslega starfsemi í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins, öðru EFTA-ríki eða Færeyjum og starfar við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi og kemur sjálfur tímabundið hingað til lands í því skyni að veita þjónustu hér á landi á grundvelli samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða samnings milli ríkisstjórnar Íslands annars vegar og ríkisstjórnar Danmerkur og heimastjórnar Færeyja hins vegar auk þess sem þjónustan er innan þeirrar starfsgreinar sem hann starfar við í heimaríki.
  6. *Starfsmaður*: Starfsmaður er hver sá sem vinnur launað starf í þjónustu fyrirtækis og starfar að jafnaði utan Íslands en er sendur tímabundið á vegum fyrirtækisins hingað til lands í tengslum við veitingu þjónustu fyrirtækisins hér á landi. Starfsmaður er einnig hver sá sem er ráðinn til starfa hjá fyrirtæki og er leigður gegn gjaldi til notendafyrirtækis á grundvelli þjónustusamnings þess efnis milli fyrirtækisins og notendafyrirtækisins samkvæmt lögum um starfsmannaleigur, sbr. c-lið 1. mgr. 1. gr.
  7. *Þjónustusamningur*: Þjónustusamningur er samningur milli fyrirtækis eða sjálfstætt starfandi einstaklings og kaupanda þjónustu um að fyrirtækið eða sjálfstætt starfandi einstaklingurinn veiti kaupanda þjónustunnar tiltekna þjónustu hér á landi innan ákveðins tíma gegn greiðslu kaupandans.

6. gr.

Á undan 4. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: II. KAFLI, **Starfskjör starfsmanna fyrirtækis.**

7. gr.

Í stað orðanna „bygginga- og mannvirkjagerðar“ í 2. mgr. 6. gr. laganna kemur: byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerðar.

8. gr.

Á undan 7. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: III. KAFLI, **Skyldur sjálfstætt starfandi einstaklings og fyrirtækis.**

9. gr.

7. gr. laganna orðast svo, ásamt fyrirsögn:

Upplýsingaskylda sjálfstætt starfandi einstaklings.

Sjálfstætt starfandi einstaklingur sem hyggst veita þjónustu hér á landi lengur en tíu virka daga á hverjum tólf mánuðum skal veita Vinnumálastofnun eftirfarandi upplýsingar og/eða aðgang að gögnum eigi síðar en sama dag og hann hefur störf hér á landi í hvert skipti, m.a. um:

1. Nafn viðkomandi einstaklings, fæðingardag, heimilisfang í heimaríki, ríkisfang, hvort hann nýtur almannatryggingaverndar í heimaríki, netfang, dvalarstað, áætlaðan starfstíma hans hér á landi og starfsréttindi eftir því sem við á.
2. Hvers konar þjónustu viðkomandi einstaklingur veitir hér á landi, nafn notendafyrirtækis og kennitölu eða annað sambærilegt auðkenni þess, ef við á, og hvar þjónustan er veitt.
3. Sannanlega staðfestu viðkomandi einstaklings í heimaríki í þeirri starfsgrein sem þjónusta hans hér á landi fellur innan og að hann starfi löglega í heimaríki í viðkomandi starfsgrein samkvæmt lögum þess ríkis, svo sem gögn sem sýna fram á efnahagslega starfsemi, þ.m.t. gögn frá skattyfirvöldum eða sambærilegum stjórnvöldum í heimaríki, þar á meðal virðisaukaskattsnúmer eða önnur sambærileg heimild, upplýsingar um starfsleyfi, eftir því sem við á, og umfang veltu í heimaríki.
4. Aðrar þær upplýsingar, svo sem afrit af reikningum fyrir vinnuna, sem Vinnumálastofnun kann að óska eftir í þágu eftirlits skv. 1. mgr. 12. gr., m.a. í því skyni að ganga úr skugga um að viðkomandi einstaklingur veiti sannanlega þjónustu hér á landi á grundvelli samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða samnings milli ríkisstjórnar Íslands annars vegar og ríkisstjórnar Danmerkur og heimastjórnar Færeyja hins vegar.

Sjálfstætt starfandi einstaklingur sem hyggst ekki veita þjónustu hér á landi samtals lengur en tíu virka daga á hverjum tólf mánuðum en veitir samt sem áður þjónustu hér á landi sem varir lengur skal veita Vinnumálastofnun upplýsingar og/eða aðgang að gögnum skv. 1. mgr. eigi síðar en á ellefta virka degi sem þjónustan hefur varað hér á landi í hvert skipti.

Sjálfstætt starfandi einstaklingur skal tilkynna um það til Vinnumálastofnunar, án ástæðulausrar tafar, verði breytingar á áður veittum upplýsingum til stofnunarinnar skv. 1. mgr.

Vinnumálastofnun skal afhenda viðeigandi stjórnvöldum, svo sem lögreglu, skattyfirvöldum, töllyfirvöldum, Tryggingastofnun ríkisins, Útlendingastofnun, Vinnueftirliti ríkisins og Þjóðskrá Íslands, upplýsingar skv. 1., 2. og 3. tölul. 1. mgr., enda sé eingöngu um að ræða upplýsingar sem ætla má að falli undir málefnasvið viðkomandi stjórnvalds og nýtist þannig stjórnvaldinu, svo sem við lögbundið eftirlit þess.

Vinnumálastofnun skal halda skrá yfir þá sjálfstætt starfandi einstaklinga sem veita stofnuninni upplýsingar um störf sín hér á landi samkvæmt lögum þessum og birta hana með aðgengilegum hætti. Í skránni skulu m.a. koma fram upplýsingar um nafn sjálfstætt starfandi einstaklings og netfang hans auk upplýsinga um virðisaukaskattsnúmer eða annað sambærilegt auðkenni um efnahagslega starfsemi hans í heimaríki.

10. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 8. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Á eftir orðunum „eftirfarandi upplýsingar“ í 1. másl. kemur: og/eða aðgang að gögnum.

2. Við 1. másl. bætist: m.a. um.
  3. 1. tölul. orðast svo: Nafn fyrirtækis, heimilisfang þess í heimaríki og netfang sem og nafn fyrirsvarsmanns fyrirtækisins og netfang hans.
  4. Á eftir 1. tölul. koma tveir nýir töluliðir, svohljóðandi, og breytist röð annarra töluliða samkvæmt því:
    2. Sannanlega staðfestu fyrirtækis í heimaríki í þeirri starfsgrein sem þjónusta þess hér á landi fellur innan og að það starfi löglega í heimaríki í viðkomandi starfsgrein samkvæmt lögum þess ríkis, svo sem gögn sem sýna fram á efnahagslega starfsemi, þ.m.t. gögn frá skattyfirvöldum eða sambærilegum stjórnvöldum í heimaríki, þar á meðal virðisaukaskattsnúmer eða önnur sambærileg heimild, upplýsingar um starfsleyfi, eftir því sem við á, og umfang veltu í heimaríki.
    3. Nafn notendafyrirtækis sem og kennitölu þess eða annað sambærilegt auðkenni þess, ef við á.
  5. Í stað orðsins „dvalartími“ í 2. tölul., sem verður 4. tölul., kemur: starfstími.
  6. 4. tölul., sem verður 6. tölul., orðast svo: Hvers konar þjónustu fyrirtækið veitir hér á landi, hvar þjónustan er veitt og hversu lengi áætlað er að starfsemi fyrirtækisins hér á landi standi yfir.
  7. Á eftir 4. tölul., sem verður 6. tölul., koma tveir nýir töluliðir, svohljóðandi:
    7. Afrit af þjónustusamningi, eftir því sem við á.
    8. Afrit af ráðningarsamningum þeirra starfsmanna fyrirtækisins sem starfa á vegum þess hér á landi.
  8. Í stað orðanna „svo sem afrit af þjónustusamningum og ráðningarsamningum, til“ í 5. tölul., sem verður 9. tölul., kemur: í þágu eftirlits skv. 1. mgr. 12. gr., m.a. í því skyni.
- b. Á eftir 1. mgr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:
Fyrirtæki sem hyggst ekki veita þjónustu hér á landi samtals lengur en tíu virka daga á hverjum tólf mánuðum en veitir samt sem áður þjónustu hér á landi sem varir lengur, sbr. þó 9. gr., skal veita Vinnumálastofnun upplýsingar og/eða aðgang að gögnum skv. 1. mgr. eigi síðar en á ellefta virka degi sem þjónustan hefur varað hér á landi í hvert skipti.
- c. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr., sem verður 3. mgr.:
1. Í stað orðanna „1.–3. tölul. 1. mgr. sem fyrirtækinu ber að afhenda notendafyrirtæki“ kemur: 1.–9. tölul. 1. mgr. og ber fyrirtækinu að afhenda staðfestinguna til notendafyrirtækis, sbr. 11. gr.
  2. Í stað orðanna „starfsemi fyrirtækisins hófst hér á landi, sbr. 11. gr.“ kemur: fyrirtækið hefur móttækið staðfestinguna frá Vinnumálastofnun.
- d. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr., sem verður 4. mgr.:
1. Á eftir orðinu „tilkynna“ kemur: um það.
  2. Á eftir orðinu „Vinnumálastofnunar“ kemur: án ástæðulausrar tafar.
- e. Á eftir 3. mgr., sem verður 4. mgr., kemur ný málsgrein, svohljóðandi:
Á þeim tíma sem fyrirtæki veitir þjónustu hér á landi og í einn mánuð eftir að það hættir að veita þjónustu hér á landi ber því að hafa ávallt tiltæk afrit af launaseðlum hvers starfsmanns og staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðlum, m.a. hvað varðar launafjárhæð, sem og afrit af vinnutímaskýrslum sem sýna vinnutíma hvers starfsmanns. Ber fyrirtæki að afhenda fyrrnefnd gögn til Vinnumálastofnunar eigi síðar en tveimur virkum dögum frá

því að beiðni stofnunarinnar þess efnis berst fyrirtækinu. Eigi síðar en sama dag og starfsemin hefst hér á landi í hvert skipti skal fyrirtæki upplýsa Vinnumálastofnun um það hvernig stofnunin geti nálgast framangreindar upplýsingar.

f. 4. mgr., sem verður 6. mgr., orðast svo:

Vinnumálastofnun skal afhenda viðeigandi stjórnvöldum, svo sem lögreglu, skatt-
yfirvöldum, töllyfirvöldum, Tryggingastofnun ríkisins, Útlendingastofnun, Vinnueftirliti
ríkisins og Þjóðskrá Íslands, upplýsingar skv. 1.–6. tölul. 1. mgr., enda sé eingöngu um
að ræða upplýsingar sem ætla má að falli undir málefnasvið viðkomandi stjórnvalds og
nýtist þannig stjórnvaldinu, svo sem við lögbundið eftirlit þess.

g. Við 5. mgr., sem verður 7. mgr., bætist: og birta hana með aðgengilegum hætti. Í skránni
skulu m.a. koma fram upplýsingar um nafn fyrirtækis og netfang þess auk upplýsinga
um virðisaukaskattsnúmer eða aðra sambærilega heimild um efnahagslega starfsemi þess
í heimaríki.

11. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 9. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Í stað orðsins „fyrirtæki“ í 1. málsl. kemur: sjálfstætt starfandi einstaklingur eða fyrirtæki, eftir því sem við á.
2. Í stað orðanna „8. gr.“ í 1. málsl. kemur: 7. eða 8. gr., eftir því sem við á.
3. Í stað orðsins „fyrirtækisins“ í 2. málsl. kemur: sjálfstætt starfandi einstaklings eða fyrirtækis, eftir því sem við á.
4. Í stað orðanna „þess hér á landi“ í 2. málsl. kemur: hlutaðeigandi hér á landi og skal þá hlutaðeigandi m.a. veita Vinnumálastofnun upplýsingar skv. 7. eða 8. gr., eftir því sem við á, eigi síðar en fyrsta virka dag eftir að þjónustan hefur varað fjórar vikur á hverjum tólf mánuðum.

b. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:

1. Í stað orðsins „fyrirtæki“ kemur: sjálfstætt starfandi einstaklingur eða fyrirtæki, eftir því sem við á.
2. Í stað orðanna „skv. 13. gr. laga þessara“ kemur: skv. 1. mgr. 12. gr.

c. Orðið „fyrirtækis“ í greinarfyrirsögn fellur brott.

12. gr.

Í stað orðanna „ásamt lögheimili eða dvalarstað fulltrúa fyrirtækisins hér á landi“ í 2. mgr. 10. gr. laganna kemur: fulltrúa fyrirtækisins hér á landi, lögheimili eða dvalarstað hans hér á landi og netfang eigi síðar en.

13. gr.

Á undan 11. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: IV. KAFLI, **Skyldur og ábyrgð notendafyrirtækis.**

14. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 11. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Í stað orðanna „2. mgr. 8. gr. um að fyrirtæki“ kemur: 3. mgr. 8. gr. frá fyrirtæki um að það.

2. Í stað orðsins „tveimur“ kemur: tíu.
- b. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:
  1. Í stað orðanna „bygginga- og mannvirkjagerðar, svo sem“ í 1. másl. kemur: byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerðar, svo sem í tengslum við.
  2. Í stað orðanna „2. mgr.“ í 1. másl. kemur: 3. mgr.
  3. Í stað orðanna „bygginga- og mannvirkjagerðar“ í 2. másl. kemur: byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerðar.
- c. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr.:
  1. Í stað orðanna „nafn fyrirsvarsmanns þess, heimilisfang í heimaríki“ í 1. másl. kemur: heimilisfang þess í heimaríki og netfang sem og nafn fyrirsvarsmanns fyrirtækisins og netfang hans.
  2. Við 1. másl. bætist: hér á landi.
  3. Við 2. másl. bætist: og netfang hans.
- d. Í stað orðanna „2. mgr.“ í 4. mgr. kemur: 3. mgr.
- e. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Verði notendafyrirtæki vart við að fyrirtæki sem það hefur gert þjónustusamning við brjóti gegn lögum þessum, svo sem hvað varðar laun eða önnur starfskjör starfsmanna sinna, skal notendafyrirtækið tilkynna um það til Vinnumálastofnunar án ástæðulausrar tafar.

15. gr.

Á eftir 11. gr. laganna koma tvær nýjar greinar, 11. gr. a og 11. gr. b, ásamt fyrirsögnum, svohljóðandi:

a. (11. gr. a.)

Ábyrgð notendafyrirtækis í byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

Ábyrgð notendafyrirtækis samkvæmt þessari grein gildir um notendafyrirtæki í byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

Notendafyrirtæki ber óskipta ábyrgð á grundvelli þjónustusamnings skv. 7. tölul. 3. gr. eða samkvæmt lögum um starfsmannaleigur, eftir því sem við á, á vangoldnum lágmarkslaunum sem og öðrum vangreiðslum skv. 3. mgr. vegna starfsmanna fyrirtækis. Ábyrgð notendafyrirtækis nær einnig til starfsmanna fyrirtækja sem hafa gert þjónustusamninga sem byggjast á þjónustusamningi skv. 1. másl. þrátt fyrir að ekki sé um beint samningssamband við notendafyrirtækið að ræða. Ef notendafyrirtæki er hluti fyrirtækjasamstæðu ber móðurfélagið sameiginlega ábyrgð með notendafyrirtækinu. Sama á við um annað félag ef það er stjórnandi notendafyrirtækisins sem um ræðir hverju sinni.

Ábyrgð notendafyrirtækis nær til vangoldinna lágmarkslauna, annarra vangoldinna launaþátta og vangoldinna launa fyrir yfirvinnu, sbr. 1. tölul. 1. mgr. 4. gr., og vangoldinna launa í veikinda- og slysatilvikum, sbr. 5. gr., sem og vangoldinna launatengdra gjalda á Íslandi. Ábyrgðin nær ekki til vangoldinna orlofslauna.

Krafa vegna vangreiðslna, sbr. 3. mgr., skal hafa borist notendafyrirtæki innan fjögurra mánaða frá gjalddaga viðkomandi kröfu. Ef notendafyrirtæki vissi eða mátti vita af bersýnilegri vanefnd hvað varðar greiðslur skv. 3. mgr. vegna starfsmanns fyrirtækis sem fellur undir ábyrgð notendafyrirtækisins má með ákvörðun dómstóla lengja ábyrgðartíma notendafyrirtækisins í allt að tólf mánuði. Krafa telst hafa borist notendafyrirtæki þegar starfsmaður krefur notendafyrirtækið skriflega, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír, um

vangoldin laun og/eða aðrar vangreiðslur skv. 3. mgr. þar sem m.a. er gerð grein fyrir í hverju vanefnd fyrirtækisins hefur falist, þ.m.t. hvenær viðkomandi krafa féll í gjalddaga, og með hvaða hætti starfsmaðurinn óskar eftir að svar berist frá notendafyrirtækinu. Krafa telst einnig hafa borist notendafyrirtæki ef samráðsnefnd, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, hefur tilkynnt notendafyrirtækinu um vangreiðslur fyrirtækis skv. 3. mgr. vegna starfsmanns fyrirtækisins.

Notendafyrirtæki skal gera hlutaðeigandi fyrirtæki grein fyrir framkominni kröfu skv. 4. mgr. án ástæðulausrar tafar og skora á fyrirtækið að greiða kröfuna eða að öðrum kosti gera grein fyrir afstöðu sinni til hennar innan sjö virkra daga frá móttöku áskorunar um greiðslu kröfunnar. Telji notendafyrirtæki vafa leika á réttmæti kröfu, hafi það í hyggju að óska eftir umsögn samráðsnefndar, sbr. 6. mgr., eða synja um greiðslu kröfu á grundvelli undanþágu frá ábyrgð notendafyrirtækis skv. 11. gr. b skal það gera fyrirtækinu og starfsmanninum sem í hlut eiga grein fyrir þeirri afstöðu sinni innan sjö virkra daga frá því að frestur fyrirtækis skv. 1. másl. rann út og skal skriflegur rökstuðningur fylgja með afstöðu notendafyrirtækisins. Að öðrum kosti skal notendafyrirtækið greiða viðkomandi kröfu innan 24 virkra daga frá því að krafan barst því.

Notendafyrirtæki og starfsmanni fyrirtækis er heimilt að óska eftir umsögn samráðsnefndar, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, um réttmæti kröfu skv. 4. mgr. innan sjö virkra daga frá því að frestur fyrirtækis skv. 1. másl. 5. mgr. rann út og skal umsögn samráðsnefndarinnar liggja fyrir innan sjö virkra daga frá því að óskað var eftir henni. Nýti notendafyrirtæki eða starfsmaður fyrirtækis heimild sína skv. 1. másl. skal notendafyrirtækið að nýju gera fyrirtækinu og starfsmanninum sem í hlut eiga grein fyrir afstöðu sinni til kröfunnar innan þriggja virkra daga frá því að notendafyrirtækinu barst umsögn samráðsnefndarinnar í hendur.

Notendafyrirtæki er heimilt að draga frá greiðslu til fyrirtækis, sem það er í samnings sambandi við, þá fjárhæð sem nemur þeim kostnaði sem notendafyrirtækið verður fyrir í tengslum við greiðslu kröfu skv. 4. mgr., þ.m.t. vegna greiðslu vaxtakostnaðar, innheimtu-kostnaðar og málskostnaðar, eftir því sem við á.

Höfði starfsmaður fyrirtækis dómsmál hér á landi vegna ábyrgðar notendafyrirtækis skal hann gera það innan átta mánaða frá því að afstaða notendafyrirtækisins til viðkomandi kröfu lá fyrir, sbr. 5. mgr., auk þess sem starfsmaðurinn skal þá einnig stefna hlutaðeigandi fyrirtæki þar sem notendafyrirtækið á varnarþing.

Sé um persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, að ræða í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga skal fara með þær upplýsingar, svo sem hvað varðar vinnslu upplýsinganna og varðveislu þeirra, í samræmi við ákvæði þeirra laga.

b. (11. gr. b.)

Undanþága frá ábyrgð notendafyrirtækis í byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

Þrátt fyrir ábyrgð notendafyrirtækis skv. 11. gr. a er því heimilt að synja um greiðslu kröfu vegna vangoldinna lágmarkslauna og/eða annarra vangreiðslna skv. 3. mgr. 11. gr. a í eftirfarandi tilvikum:

- a. Þegar fyrirtæki veitir notendafyrirtæki þjónustu skemur en samtals tíu virka daga á tólf mánaða tímabili.
- b. Þegar um er að ræða kröfu framkvæmdastjóra, stjórnarmanna eða eiganda þess fyrirtækis sem um ræðir sem og kröfu maka eða annarra skyldmenna framangreindra aðila

eða annarra sem eru þeim það nákomnir að unnt er að sýna fram á að kröfur þeirra séu óréttmætar með tilliti til tengsla þeirra.

- c. Þegar notendafyrirtæki hefur með sannanlegum hætti reynt að tryggja eins og því er unnt að fyrirtæki greiði starfsmönnum sínum laun í samræmi við ákvæði gildandi kjarasamninga í viðkomandi starfsgreinum á því svæði þar sem vinnan fer fram, svo sem með því að afla eftirfarandi upplýsinga hjá því fyrirtæki sem um ræðir hverju sinni um þá starfsmenn fyrirtækisins sem veita notendafyrirtækinu þjónustu hér á landi:
1. nafn hvers starfsmanns,
  2. afrit af ráðningarsamningi hvers starfsmanns,
  3. afrit af vinnutímaskýrslum hvers starfsmanns,
  4. afrit af launaseðlum hvers starfsmanns og
  5. staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð.

Óski notendafyrirtæki eftir framangreindum upplýsingum hjá því fyrirtæki sem um ræðir hverju sinni er hlutaðeigandi fyrirtæki skylt að veita notendafyrirtækinu umbeðnar upplýsingar.

Sé um persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, að ræða í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga skal fara með þær upplýsingar, svo sem hvað varðar vinnslu upplýsinganna og varðveislu þeirra, í samræmi við ákvæði þeirra laga.

Verði fyrirtæki gjaldþrota gilda lög um Ábyrgðasjóð launa, enda séu skilyrði laganna uppfyllt, og á þá ábyrgð notendafyrirtækis skv. 11. gr. a ekki við.

16. gr.

Á undan 12. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: V. KAFLI, **Eftirlit**.

17. gr.

12. gr. laganna orðast svo:

Vinumálastofnun skal hafa eftirlit með framkvæmd laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim, svo sem með því hvort um sé að ræða fyrirtæki, sbr. 1. tölul. 3. gr., eða sjálfstætt starfandi einstakling, sbr. 5. tölul. 3. gr., sem og hvort sannanlega sé um að ræða starfsmann, sbr. 6. tölul. 3. gr.

Starfsmönnum Vinnumálastofnunar sem sinna eftirliti á vinnustöðum er m.a. heimilt að fara í eftirlitsheimsóknir á vinnustaði og skal þeim veittur aðgangur að hlutaðeigandi vinnustöðum óski þeir eftir því. Við eftirlitið ber þeim að sýna sérstök skilríki sem stofnunin gefur út. Starfsmönnum Vinnumálastofnunar er heimilt að óska eftir aðstoð lögreglu við framangreint eftirlit á vinnustöðum þegar slíkt er nauðsynlegt að mati stofnunarinnar.

Berist Vinnumálastofnun upplýsingar sem gefa til kynna að fyrirtæki, notendafyrirtæki eða sjálfstætt starfandi einstaklingur hafi brotið gegn ákvæðum laga þessara ber stofnuninni að kanna málið frekar. Komist stofnunin að þeirri niðurstöðu að fyrirtæki, notendafyrirtæki eða sjálfstætt starfandi einstaklingur hafi brotið gegn ákvæðum laga þessara skal hún krefjast þess að viðkomandi aðili starfi í samræmi við lög þessi.

18. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 13. gr. laganna:

a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Í stað orðsins „fylgjast“ kemur: hafa eftirlit.
2. Í stað orðanna „þ.m.t. þjónustusamninga, ráðningarsamninga og önnur gögn varðandi ráðningarkjör“ kemur: þ.m.t. afrit af þjónustusamningi skv. 7. tölul. 3. gr. eða samkvæmt lögum um starfsmannaleigur, eftir því sem við á, ráðningarsamningum og öðrum gögnum varðandi ráðningarkjör þeirra starfsmanna sem starfa á vegum fyrirtækisins hér á landi, svo sem vinnutímaskýrslum, launaseðlum og staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð.

b. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:

1. Orðið „jafnframt“ fellur brott.
2. Í stað orðsins „fylgjast“ kemur: hafa eftirlit.
3. Í stað orðanna „þ.m.t. þjónustusamning“ kemur: þ.m.t. afrit af þjónustusamningi skv. 7. tölul. 3. gr. eða samkvæmt lögum um starfsmannaleigur, eftir því sem við á.

c. Á eftir 2. mgr. koma sex nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Sjálfstætt starfandi einstaklingur skal láta Vinnumálastofnun í té upplýsingar og gögn í tengslum við þá þjónustu sem hann veitir hér á landi er stofnunin telur nauðsynleg til að hafa eftirlit með framkvæmd laga þessara, svo sem um það hvers konar þjónustu viðkomandi einstaklingur veitir hér á landi, nafn notendafyrirtækis og kennitölu eða samþættiligt auðkenni þess, ef við á, og hvar þjónustan er veitt.

Upplýsingar sem notendafyrirtæki, fyrirtæki og sjálfstætt starfandi einstaklingar skulu veita Vinnumálastofnun samkvæmt lögum þessum, eða reglugerðum settum samkvæmt þeim, skulu vera skriflegar, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír. Þegar gögn eru afhent á öðru tungumáli en íslensku eða ensku skulu fylgja þeim þýðingar á íslensku eða ensku. Þrátt fyrir framangreint getur Vinnumálastofnun í undantekningartilvikum ákveðið að taka við gögnum á öðru tungumáli en íslensku eða ensku, svo sem þegar þýðing gagnanna er óþörf að mati stofnunarinnar.

Vinnumálastofnun getur aflað upplýsinga og miðlað þeim að því marki sem stofnuninni er það heimilt samkvæmt lögum þessum, rafrænt eða á annan hátt sem stofnunin ákveður.

Berist Vinnumálastofnun upplýsingar á grundvelli laga þessara sem gefa til kynna að brotið sé gegn ákvæðum íslenskra laga eða reglugerða er stofnuninni skylt að afhenda viðeigandi stjórnvaldi upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Í þeim tilvikum þegar Vinnumálastofnun býr ekki yfir upplýsingum sem eru nauðsynlegar að mati stofnunarinnar til að hún geti haft eftirlit með framkvæmd laga þessara skv. 1. mgr. 12. gr. skal stofnunin óska eftir upplýsingum frá stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins, sbr. lög um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, sem koma stofnuninni að gagni, svo sem við mat á því hvort ákvæði laga þessara hafi verið brotin, þ.m.t. upplýsingum um nöfn og kennitölur fyrirtækja, notendafyrirtækja og sjálfstætt starfandi einstaklinga, sem og upplýsingum um launagreiðslur til starfsmanna, og ber hlutaðeigandi aðilum að veita Vinnumálastofnun umbeðnar upplýsingar, búi þeir yfir þeim. Berist stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins upplýsingar sem gefa til kynna að brotið sé gegn lögum þessum er þeim skylt að afhenda Vinnumálastofnun upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Að því marki sem Vinnumálastofnun telur nauðsynlegt vegna eftirlits með framkvæmd laga þessara skv. 1. mgr. 12. gr. er stofnuninni heimilt að óska eftir aðstoð frá þar til bærur stjórnvöldum í heimaríki viðkomandi fyrirtækis eða sjálfstætt starfandi einstaklings, svo sem hvað varðar öflun upplýsinga um fyrirtækið eða sjálfstætt starfandi einstaklinginn sem og samskipti við fyrirtækið eða sjálfstætt starfandi einstaklinginn, þ.m.t. vegna innheimtu sekta, enda hafi beiðnin lögmætan tilgang auk þess sem hún gengur ekki lengra en nauðsyn krefur.

- d. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr., sem verður 9. mgr.:
1. Í stað orðanna „sér annarra upplýsinga um starfsemina“ í 1. másl. kemur: annarra upplýsinga.
  2. Í stað orðsins „eftirlitsins“ í 1. másl. kemur: eftirlits skv. 1. mgr. 12. gr. að mati stofnunarinnar.
  3. 2. másl. orðast svo: Starfsmenn Vinnumálastofnunar eru bundnir þagnarskyldu hvað varðar upplýsingar sem stofnunin hefur til meðferðar á grundvelli laga þessara, sbr. þó 5. mgr., og helst þagnarskylda þeirra eftir að þeir hætta störfum hjá stofnuninni.

19. gr.

14. gr. laganna, ásamt fyrirsögn, orðast svo:

Afhending ráðningarsamninga, launaseðla og vinnutímaskýrslna.

Vinnumálastofnun er heimilt að óska eftir umsögn samtaka aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélags, eftir því sem við á, um hvort efni ráðningarsamnings eða þær upplýsingar um laun sem fram koma á launaseðli starfsmanns, m.a. með tilliti til upplýsinga í vinnutímaskýrslum starfsmannsins, séu í samræmi við ákvæði gildandi kjarasamnings í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmannsins fer fram.

Vinnumálastofnun skal afhenda samtökum aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélagi í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmanns fer fram afrit af ráðningarsamningi, launaseðlum og vinnutímaskýrslum starfsmannsins sem og þeim gögnum sem borist hafa Vinnumálastofnun og ætlað er að staðfesta að laun starfsmannsins hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð, þegar fyrrnefndir aðilar óska eftir slíkum afritum, enda liggi fyrir grunur um brot á gildandi kjarasamningi í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmannsins fer fram.

Samtök aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélag, eftir því sem við á, skulu fara með persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga, sem fram koma í þeim gögnum sem fyrrnefndir aðilar fá afrit af á grundvelli ákvæðis þessa, í samræmi við ákvæði þeirra laga, svo sem hvað varðar vinnslu og varðveislu upplýsinganna.

20. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 15. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „fari að lögum“ kemur: notendafyrirtæki eða sjálfstætt starfandi einstaklingur fari að lögum þessum.
- b. Í stað orðsins „fyrirtækisins“ kemur: hlutaðeigandi aðila.

21. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 15. gr. a laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:

1. Á eftir orðunum „Fari fyrirtæki“ kemur: notendafyrirtæki eða sjálfstætt starfandi einstaklingur.
  2. Í stað orðanna „hlutaðeigandi fyrirtæki“ kemur: hlutaðeigandi aðili.
- b. Í stað 2. mgr. koma fjórar nýjar málsgreinar, svohljóðandi:
- Aðila sem fyrirhuguð ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. beinist að skal veittur frestur til að koma að skriflegum athugasemdum áður en ákvörðun er tekin. Tilkyningu Vinnumálastofnunar um fyrirhugaða ákvörðun um dagsektir skal fylgja skriflegur rökstuðningur.
- Ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeim aðila sem hún beinist að eða fulltrúa hans þegar um fyrirtæki er að ræða, sbr. 10. gr., og skal henni fylgja skriflegur rökstuðningur.
- Ákvörðun um dagsektir felur í sér að sá aðili sem ákvörðunin beinist að skal greiða sekt fyrir hvern dag frá og með upphafi fyrsta virka dags eftir að honum var tilkynnt um ákvörðunina og er það tímamark jafnframt gjalddagi kröfunnar. Síðasti sektardagur skal vera sá dagur þegar bætt hefur verið úr annmörkum að mati Vinnumálastofnunar.
- Dagsektir geta numið allt að 1 millj. kr. fyrir hvern dag. Við ákvörðun fjárhæðar dagsekta skal m.a. líta til fjölda starfsmanna þess aðila sem ákvörðun beinist að og hversu umfangsmikill viðkomandi atvinnurekstur er.
- c. Við 3. mgr., sem verður 6. mgr., bætist: að frádregnum kostnaði við álagningu og innheimtu.
- d. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
- Að öðru leyti fer um ákvörðun Vinnumálastofnunar um dagsektir samkvæmt ákvæðum stjórnslulaga.

22. gr.

Á eftir 15. gr. a laganna kemur ný grein, 15. gr. b, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Stjórnvaldssektir.

Vinnumálastofnun er heimilt að leggja stjórnvaldssektir á sjálfstætt starfandi einstakling ef hann veitir stofnuninni ekki upplýsingar og/eða aðgang að gögnum skv. 1., 2. og 3. mgr. 7. gr. á tilskildum tíma og/eða veitir stofnuninni rangar eða ófullnægjandi upplýsingar að mati stofnunarinnar, óháð því hvort um ásetning eða gáleysi er að ræða af hálfu einstaklingsins.

Vinnumálastofnun er heimilt að leggja stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem veitir stofnuninni ekki upplýsingar og/eða aðgang að gögnum skv. 1., 2., 4. eða 5. mgr. 8. gr. sem og 2. mgr. 10. gr. á tilskildum tíma og/eða veitir stofnuninni rangar eða ófullnægjandi upplýsingar að mati stofnunarinnar, óháð því hvort um ásetning eða gáleysi er að ræða af hálfu fyrirtækisins.

Stjórnvaldssektir geta numið allt að 5.000.000 kr.

Við ákvörðun stjórnvaldssekta skal m.a. taka tillit til alvarleika brots, hvað það hefur staðið lengi, hvort um ítrekað brot sé að ræða og samstarfsvilja hins brotlega aðila. Jafnframt skal líta til þess hvort ætla megi að brotið hafi verið framið í þágu hagsmuna fyrirtækisins eða hins sjálfstætt starfandi einstaklings.

Ákvörðun um stjórnvaldssekt skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeim aðila sem hún beinist að eða fulltrúa hans þegar um fyrirtæki er að ræða, sbr. 10. gr., og skal henni fylgja skriflegur rökstuðningur.

Gjalddagi stjórnvaldssektar er 30 dögum eftir að ákvörðun um sektina var tekin. Hafi stjórnvaldssekt ekki verið greidd innan 15 daga frá gjalddaga skal greiða dráttarvexti af

fjárhæð sektarinnar frá gjalddaga. Um ákvörðun og útreikning dráttarvaxta fer samkvæmt ákvæðum laga um vexti og verðtryggingu.

Heimild Vinnumálastofnunar til þess að leggja á stjórnvaldssektir samkvæmt ákvæði þessu fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá því að háttsemi skv. 1. eða 2. mgr. lauk.

Stjórnvaldssektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við álagningu og innheimtu.

Ákvarðanir Vinnumálastofnunar um stjórnvaldssektir eru aðfararhæfar.

Að öðru leyti fer um ákvarðanir Vinnumálastofnunar um stjórnvaldssektir samkvæmt ákvæðum stjórnvaldsálagningarlaga.

23. gr.

Á undan 16. gr. laganna kemur ný kaflafyrirsögn, svohljóðandi: VI. KAFLI, **Ýmis ákvæði.**

24. gr.

Orðin „laga þessara“ í 16. gr. laganna falla brott.

25. gr.

Í stað orðanna „ákvörðun Vinnumálastofnunar“ í 1. mgr. 17. gr. laganna kemur: ákvarðanir Vinnumálastofnunar samkvæmt lögum þessum.

26. gr.

Á eftir orðunum „þar á meðal“ í 19. gr. laganna kemur: um rafræna málsmeðferð og.

27. gr.

Við lögin bætist nýtt ákvæði til bráðabirgða, svohljóðandi:

Ráðherra skal skipa tímabundna nefnd til þriggja ára og í henni skulu eiga sæti fulltrúar frá Alþýðusambandi Íslands, Bandalagi háskólamanna, BSRB, fjármála- og efnahagsráðuneyti, Sambandi íslenskra sveitarfélaga og Vinnumálastofnun. Ráðherra skal skipa einn fulltrúa í nefndina án tilnefningar og skal sá fulltrúi vera formaður nefndarinnar. Skal nefndin hafa það hlutverk að fylgjast með aðstæðum á vinnumarkaði og leggja til við ráðherra að lögum þessum verði breytt verði aðstæður á vinnumarkaði með þeim hætti að mikilvægt þyki að kveða á um að ábyrgð notendafyrirtækja skv. 11. gr. a gildi um notendafyrirtæki í öðrum atvinnugreinum en byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð. Skal nefndin jafnframt afhenda ráðherra skýrslu haustið 2019 um stöðu og þróun hvað varðar erlenda starfsmenn sem sendir eru tímabundið hingað til lands til að veita hér þjónustu. Enn fremur skal í skýrslunni koma fram mat nefndarinnar á því hvort rétt sé að breyta lögum þessum þannig að 11. gr. a gildi um ábyrgð notendafyrirtækja í öðrum atvinnugreinum en í byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

28. gr.

Heiti laganna verður: **Lög um útsenda starfsmenn og skyldur erlendra þjónustuveitenda.**

II. KAFLI

Breyting á lögum um starfsmannaleigur, nr. 139/2005, með síðari breytingum.

29. gr.

1. gr. laganna orðast svo:

Lög þessi gilda um starfsmannaleigur á innlendum vinnumarkaði og starfsmenn þeirra. Jafnframt gilda lög þessi um skyldur notendafyrirtækja í tengslum við þjónustusamning þeirra við starfsmannaleigur.

Þegar um er að ræða erlenda starfsmannaleigu sem veitir þjónustu hér á landi á grundvelli samningsins um Evrópska efnahagssvæðið, stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða samnings milli ríkisstjórnar Íslands annars vegar og ríkisstjórnar Danmerkur og heimastjórnar Færeyja hins vegar gilda enn fremur lög um útsenda starfsmenn og skyldur erlendra þjónustuveitenda, sbr. 4. mgr. 1. gr. þeirra laga, um viðkomandi starfsmannaleigu og starfsmenn hennar hér á landi, eftir því sem við á. Sama á við um skyldur og ábyrgð notendafyrirtækja sem gert hafa þjónustusamning við slíka starfsmannaleigu, eftir því sem við á.

30. gr.

Á eftir 1. gr. laganna koma þrjár nýjar greinar, 1. gr. a – 1. gr. c, ásamt fyrisögnum, svohljóðandi:

a. (1. gr. a.)

Markmið.

Markmið laga þessara er að tryggja að laun og önnur starfskjör starfsmanna starfsmannaleigna sem starfa á innlendum vinnumarkaði séu í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og kjarasamninga sem gilda á vinnumarkaði hérlendis.

Þá er það markmið laga þessara að tryggja að stjórnvöld geti fengið yfirsýn yfir eðli og umfang starfsemi starfsmannaleigna sem starfa á innlendum vinnumarkaði.

b. (1. gr. b.)

Stjórnsýsla.

Ráðherra fer með stjórnsýslu á því sviði sem lög þessi taka til. Vinnuálastofnun annast framkvæmd laga þessara innan stjórnsýslunnar.

c. (1. gr. c.)

Orðskýringar.

Í lögum þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. *Notendafyrirtæki*: Notendafyrirtæki er einstaklingur, félag, opinber aðili eða annar sá sem stundar atvinnurekstur og hefur á grundvelli þjónustusamnings skv. 4. tölul. leigt starfsmann af starfsmannaleigu gegn gjaldi til að sinna tímabundnum störfum á vinnustað sínum undir verkstjórn sinni.
2. *Starfsmaður*: Starfsmaður starfsmannaleigu er hver sá sem er ráðinn til starfa hjá starfsmannaleigu og er leigður gegn gjaldi til notendafyrirtækis á grundvelli þjónustusamnings skv. 4. tölul.
3. *Starfsmannaleiga*: Starfsmannaleiga er sjálfstætt starfandi einstaklingur eða félag sem samkvæmt þjónustusamningi skv. 4. tölul. leigir út starfsmenn sína gegn gjaldi til að sinna störfum á vinnustað notendafyrirtækis undir verkstjórn þess síðarnefnda.

4. *Þjónustusamningur*: Þjónustusamningur er samningur milli notendafyrirtækis og starfsmannaleigu um að notendafyrirtækið leigi gegn gjaldi tiltekinn starfsmann eða tiltekna starfsmenn af starfsmannaleigunni í ákveðinn tíma til að sinna störfum á vinnustað sínum undir verkstjórn sinni.

31. gr.

Fyrirsögn I. kafla laganna verður: **Gildissvið, markmið, stjórnýsla og orðskýringar.**

32. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. gr. laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:
1. Í stað orðanna „fyrirtækis, kennitala og heimilisfang ásamt nafni fyrirsvarsmanns þess, kennitala hans og heimilisfang“ í 1. másl. kemur: starfsmannaleigu, heimilisfang hennar og netfang sem og nafn fyrirsvarsmanns starfsmannaleigunnar og netfang hans.
  2. Eftirfarandi breytingar verða á 2. másl.:
    - a. Í stað orðanna „staðfestu fyrirtækis í heimaríki og nafn fyrirsvarsmanns fyrirtækis, heimilisfang í heimaríki og“ kemur: heimilisfang starfsmannaleigunnar í heimaríki sem og upplýsingar um sannanlega staðfestu starfsmannaleigunnar í heimaríki, svo sem gögn sem sýna fram á efnahagslega starfsemi, þ.m.t. gögn frá skattyfirvöldum eða sambærilegum stjórnvöldum í heimaríki, þar á meðal.
    - b. Í stað orðsins „fyrirtæki“ kemur: starfsmannaleigan.
- b. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr.:
1. Í stað orðanna „þá sem hafa tilkynnt sig“ kemur: starfsmannaleigur sem veitt hafa stofnuninni upplýsingar.
  2. Við bætist: svo sem rafrænt. Í skránni skulu m.a. koma fram nafn starfsmannaleigu og netfang hennar sem og upplýsingar um virðisaukaskattsnúmer eða aðra sambærilega heimild um efnahagslega starfsemi hennar í heimaríki.

33. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr. 3. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „fulltrúa fyrirtækisins hér á landi ásamt kennitölu hans og lögheimili eða dvalarstað hér á landi“ kemur: og kennitölu eða fæðingardag fulltrúa starfsmannaleigunnar hér á landi sem og um lögheimili eða dvalarstað hans hér á landi og netfang hans.
- b. Í stað orðsins „þess“ kemur: starfsmannaleigunnar.
- c. Í stað orðsins „fyrirtækið“ kemur: starfsmannaleigan.
- d. Í stað orðsins „það“ kemur: hún.

34. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:
1. Eftirfarandi breytingar verða á 1. másl.:
    - a. Á eftir orðunum „eftirfarandi upplýsingar“ kemur: og/eða aðgang að gögnum, eftir því sem við á.
    - b. Við bætist: m.a. skal eftirfarandi koma fram.

2. Eftirfarandi breytingar verða á 2. tölul.:
  - a. Í stað orðsins „dvalartíma“ kemur: starfstíma.
  - b. Í stað orðsins „fyrirtækisins“ kemur: starfsmannaleigunnar.
3. 5. tölul. orðast svo: Afrit af ráðningarsamningum þeirra starfsmanna sem starfa munu á vegum starfsmannaleigunnar hér á landi.
- b. Á eftir 1. mgr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Starfsmannaleiga sem hyggst ekki veita þjónustu hér á landi samtals lengur en tíu virka daga á hverjum tólf mánuðum en veitir samt sem áður þjónustu hér á landi sem varir lengur skal veita Vinnumálastofnun upplýsingar og/eða aðgang að gögnum, eftir því sem við á, skv. 1. mgr. eigi síðar en á ellefta virka degi sem þjónustan hefur varað hér á landi í hvert skipti.
- c. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr., sem verður 3. mgr.:
  1. Í stað orðanna „1.–4. tölul. 1. mgr. sem starfsmannaleigunni ber að afhenda notendafyrirtækinu“ kemur: 1.–6. tölul. 1. mgr. og ber starfsmannaleigunni að afhenda notendafyrirtækinu staðfestinguna, sbr. 4. gr. a.
  2. Í stað orðanna „starfsemi starfsmannaleigunnar hófst hér á landi, sbr. 4. gr. a“ kemur: starfsmannaleigan hefur mótttekið staðfestinguna frá Vinnumálastofnun.
- d. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr., sem verður 4. mgr.:
  1. Á eftir orðinu „tilkynna“ kemur: um það.
  2. Á eftir orðinu „Vinnumálastofnunar“ kemur: án ástæðulausrar tafar.
- e. Á eftir 3. mgr., sem verður 4. mgr., kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Á þeim tíma sem starfsmannaleiga veitir þjónustu hér á landi og í einn mánuð eftir að hún hættir að veita þjónustu hér á landi ber henni að hafa ávallt tiltæk afrit af launaseðlum hvers starfsmanns og staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðlum, m.a. hvað varðar launafjárhæð, sem og afrit af vinnutímaskýrslum sem sýna vinnutíma hvers starfsmanns. Ber starfsmannaleigu að afhenda fyrrnefnd gögn til Vinnumálastofnunar eigi síðar en tveimur virkum dögum frá því að beiðni stofnunarinnar þess efnis berst starfsmannaleigunni. Eigi síðar en sama dag og starfsemin hefst hér á landi í hvert skipti skal starfsmannaleiga upplýsa Vinnumálastofnun um hvernig stofnunin geti nálgast framangreindar upplýsingar.
- f. 4. mgr., sem verður 6. mgr., orðast svo:

Vinnumálastofnun skal afhenda viðeigandi stjórnvöldum, svo sem lögreglu, skatt- yfirvöldum, töllyfirvöldum, Tryggingastofnun ríkisins, Útlendingastofnun, Vinnueftirliti ríkisins og Þjóðskrá Íslands, upplýsingar skv. 1.–5. tölul. 1. mgr. og 4. mgr., enda sé eingöngu um að ræða upplýsingar sem ætla má að falli undir málefna svið viðkomandi stjórnvalds og nýtist þannig stjórnvaldinu, svo sem við lögbundið eftirlit þess.
- g. Greinarfyrirsögn orðast svo: *Upplýsingaskylda.*

35. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. a laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:
  1. Í stað orðanna „2. mgr. 4. gr. um að starfsmannaleiga“ kemur: 3. mgr. 4. gr. frá starfsmannaleigu um að hún.
  2. Í stað orðsins „tilkynningarskyldu“ kemur: upplýsingaskyldu.
  3. Í stað orðsins „tveimur“ kemur: tíu.

- b. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:
1. Í stað orðanna „fyrirtækis, nafn fyrirsvarsmanns þess og heimilisfang í heimaríki“ í 1. másl. kemur: starfsmannaleigunnar, heimilisfang hennar hér á landi eða í heimaríki og netfang sem og nafn fyrirsvarsmanns starfsmannaleigunnar og netfang hans.
  2. Í stað orðsins „fyrirtækis“ í 3. másl. kemur: starfsmannaleigu.
  3. Í stað orðsins „fyrirtækisins“ í 3. másl. kemur: starfsmannaleigunnar og netfang hans.
- c. Í stað orðanna „fyrirtækis skv. 2. mgr. 4. gr.“ í 3. mgr. kemur: starfsmannaleigu skv. 3. mgr. 4. gr.
- d. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
- Verði notendafyrirtæki vart við að starfsmannaleiga sem það hefur gert þjónustusamning við brjóti gegn lögum þessum, svo sem hvað varðar laun eða önnur starfskjör starfsmanna starfsmannaleigunnar, skal notendafyrirtækið tilkynna um það til Vinnu-málastofnunar án ástæðulausrar tafar.

36. gr.

Á eftir 4. gr. a laganna koma tvær nýjar greinar, 4. gr. b og 4. gr. c, ásamt fyrirsögnum, svohljóðandi:

a. (4. gr. b.)

Ábyrgð notendafyrirtækis.

Notendafyrirtæki ber óskipta ábyrgð á grundvelli þjónustusamnings skv. 4. tölul. 1. gr. c á vangoldnum lágmarkslaunum sem og öðrum vangreiðslum skv. 2. mgr. vegna starfsmanna starfsmannaleigu. Ef notendafyrirtæki er hluti fyrirtækjasamstæðu ber móðurfélagið sam-eiginlega ábyrgð með notendafyrirtækinu. Sama á við um annað félag ef það er stjórnandi notendafyrirtækisins sem um ræðir hverju sinni.

Ábyrgð notendafyrirtækis nær til vangoldinna launa og starfskjara sem starfsmaður hefði að lágmarki átt að njóta, sbr. 5. gr. a, á þeim tíma sem hann sinnti störfum fyrir notendafyrirtækið sem og vangoldinna launatengdra gjalda. Ábyrgðin nær ekki til vangoldinna orlofs-launa.

Krafa vegna vangreiðslna, sbr. 2. mgr., skal hafa borist notendafyrirtæki innan fjögurra mánaða frá gjalddaga viðkomandi kröfu. Ef notendafyrirtæki vissi eða mátti vita af bersýnilegri vanefnd hvað varðar greiðslur skv. 2. mgr. má með ákvörðun dómstóla lengja ábyrgðartíma notendafyrirtækisins í allt að tólf mánuði. Krafa telst hafa borist notendafyrirtæki þegar starfsmaður krefur notendafyrirtækið skriflega, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír, um vangoldin laun og/eða aðrar vangreiðslur skv. 2. mgr. þar sem m.a. er gerð grein fyrir í hverju vanefnd starfsmannaleigunnar hefur falist, þ.m.t. hvenær viðkomandi krafa féll í gjalddaga, og með hvaða hætti starfsmaðurinn óskar eftir að svar berist frá notendafyrirtækinu. Krafa telst einnig hafa borist notendafyrirtæki ef samráðsnefnd, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, hefur tilkynnt notendafyrirtækinu um vangreiðslur fyrirtækis skv. 2. mgr. vegna starfsmanns starfsmannaleigunnar.

Notendafyrirtæki skal gera hlutaðeigandi starfsmannaleigu grein fyrir framkominni kröfu skv. 3. mgr. án ástæðulausrar tafar og skora á starfsmannaleiguna að greiða kröfuna eða að öðrum kosti gera grein fyrir afstöðu sinni til hennar innan sjö virkra daga frá móttöku áskorunar um greiðslu kröfunnar. Telji notendafyrirtæki vafa leika á réttmæti kröfu, hafi það í hyggju að óska eftir umsögn samráðsnefndar, sbr. 5. mgr., eða synja um greiðslu kröfu á

grundvelli undanþágu frá ábyrgð notendafyrirtækis skv. 4. gr. c skal það gera starfsmannaleigunni og starfsmanninum sem í hlut eiga grein fyrir þeirri afstöðu sinni innan sjö virkra daga frá því að frestur starfsmannaleigu skv. 1. másl. rann út og skal skriflegur rökstuðningur fylgja með afstöðu notendafyrirtækisins. Að öðrum kosti skal notendafyrirtækið greiða viðkomandi kröfu innan 24 virkra daga frá því að krafan barst því.

Notendafyrirtæki og starfsmanni starfsmannaleigu er heimilt að óska eftir umsögn samráðsnefndar, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, um réttmæti kröfu skv. 3. mgr. innan sjö virkra daga frá því að frestur starfsmannaleigu skv. 1. másl. 4. mgr. rann út og skal umsögn samráðsnefndarinnar liggja fyrir innan sjö virkra daga frá því að óskað var eftir henni. Nýti notendafyrirtæki eða starfsmaður starfsmannaleigu heimild sína skv. 1. másl. skal notendafyrirtækið að nýju gera starfsmannaleigunni og starfsmanninum sem í hlut eiga grein fyrir afstöðu sinni til kröfunnar innan þriggja virkra daga frá því að notendafyrirtækinu barst umsögn samráðsnefndarinnar í hendur.

Notendafyrirtæki er heimilt að draga frá greiðslu til starfsmannaleigu þá fjárhæð sem nemur þeim kostnaði sem notendafyrirtækið verður fyrir í tengslum við greiðslu kröfu skv. 3. mgr., þ.m.t. vegna greiðslu vaxtakostnaðar, innheimtukostnaðar og málskostnaðar, eftir því sem við á.

Höfði starfsmaður starfsmannaleigu dómsmál hér á landi vegna ábyrgðar notendafyrirtækis skal hann gera það innan átta mánaða frá því að afstaða notendafyrirtækisins til viðkomandi kröfu lá fyrir, sbr. 4. mgr., auk þess sem starfsmaðurinn skal þá einnig stefna hlutaðeigandi starfsmannaleigu þar sem notendafyrirtækið á varnarþing.

Sé um persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, að ræða í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga skal fara með þær upplýsingar, svo sem hvað varðar vinnslu upplýsinganna og varðveislu þeirra, í samræmi við ákvæði þeirra laga.

b. (4. gr. c.)

Undanþága frá ábyrgð notendafyrirtækis.

Þrátt fyrir ábyrgð notendafyrirtækis skv. 4. gr. b er notendafyrirtæki heimilt að synja um greiðslu kröfu vegna vangreiðslna, sbr. 2. mgr. 4. gr. b, í eftirfarandi tilvikum:

- a. Þegar starfsmannaleiga leigir notendafyrirtæki starfsmenn skemur en samtals tíu virka daga á tólf mánaða tímabili.
- b. Þegar um er að ræða kröfu framkvæmdastjóra, stjórnarmanna eða eiganda þeirrar starfsmannaleigu sem um ræðir sem og kröfu maka eða annarra skyldmenna framangreindra aðila eða annarra sem eru þeim það nákomnir að unnt er að sýna fram á að kröfur þeirra séu óréttmætar með tilliti til tengsla þeirra.
- c. Þegar notendafyrirtæki hefur gert þjónustusamning við starfsmannaleigu sem samráðsnefnd, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, hefur veitt viðurkenningu á grundvelli kjarasamninga samtaka aðila vinnumarkaðarins með þeim takmörkunum sem í samningunum felast hverju sinni.
- d. Þegar notendafyrirtæki hefur með sannanlegum hætti reynt að tryggja eins og því er unnt að starfsmannaleiga greiði starfsmönnum sínum laun í samræmi við 5. gr. a, svo sem með því að afla eftirfarandi upplýsinga hjá þeirri starfsmannaleigu sem um ræðir hverju sinni um þá starfsmenn starfsmannaleigunnar sem veita notendafyrirtækinu þjónustu hér á landi:

1. nafn hvers starfsmanns,
2. afrit af ráðningarsamningi hvers starfsmanns,
3. afrit af vinnutímaskýrslum hvers starfsmanns,
4. afrit af launaseðlum hvers starfsmanns og
5. staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð.

Óski notendafyrirtæki eftir framangreindum upplýsingum hjá þeirri starfsmannaleigu sem um ræðir hverju sinni er hlutaðeigandi starfsmannaleigu skylt að veita notendafyrirtækinu umbeðnar upplýsingar.

Sé um persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, að ræða í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga skal fara með þær upplýsingar, svo sem hvað varðar vinnslu upplýsinganna og varðveislu þeirra, í samræmi við ákvæði þeirra laga.

Verði starfsmannaleiga gjaldþrota gilda lög um Ábyrgðasjóð launa, enda séu skilyrði laganna uppfyllt, og á þá ábyrgð notendafyrirtækis skv. 4. gr. b ekki við.

37. gr.

Fyrirsögn II. kafla laganna orðast svo: **Skyldur og ábyrgð.**

38. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr. 6. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „öðru fyrirtæki“ kemur: notendafyrirtæki hér á landi.
- b. Í stað orðanna „þess fyrirtækis“ kemur: sama notendafyrirtækis.
- c. Í stað orðanna „það fyrirtæki“ kemur: það notendafyrirtæki.

39. gr.

Í stað orðsins „fyrirtæki“ í 1. mgr. 7. gr. laganna kemur: notendafyrirtæki.

40. gr.

9. gr. laganna orðast svo:

Vinumálastofnun skal hafa eftirlit með framkvæmd laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Starfsmönnum Vinnumálastofnunar sem sinna eftirliti á vinnustöðum er m.a. heimilt að fara í eftirlitsheimsóknir á vinnustaði og skal þeim veittur aðgangur að hlutaðeigandi vinnustöðum óski þeir eftir því. Við eftirlitið ber þeim að sýna sérstök skilríki sem stofnunin gefur út. Starfsmönnum Vinnumálastofnunar er heimilt að óska eftir aðstoð lögreglu við framangreint eftirlit á vinnustöðum þegar slíkt er nauðsynlegt að mati stofnunarinnar.

Berist Vinnumálastofnun upplýsingar sem gefa til kynna að starfsmannaleiga hafi brotið gegn ákvæðum laga þessara ber stofnuninni að kanna málið frekar. Komist stofnunin að þeirri niðurstöðu að starfsmannaleiga hafi brotið gegn ákvæðum laga þessara skal hún krefjast þess að viðkomandi starfsmannaleiga starfi í samræmi við lög þessi.

41. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 10. gr. laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 1. mgr.:
  1. Í stað orðsins „fylgjast“ kemur: hafa eftirlit.
  2. Í stað orðanna „þjónustusamninga, ráðningarsamninga og önnur gögn varðandi ráðn-

ingarkjör“ kemur: afrit af þjónustusamningum skv. 4. tölul. 1. gr. c, ráðningarsamningum, vinnutímaskýrslum og launaseðlum sem staðfestingu á að laun hvers starfsmanns hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð.

b. Í stað orðsins „fylgjast“ í 2. mgr. kemur: hafa eftirlit.

c. Á eftir 2. mgr. koma fjórar nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Upplýsingar sem notendafyrirtæki og starfsmannaleigur skulu veita Vinnumálastofnun samkvæmt lögum þessum, eða reglugerðum settum samkvæmt þeim, skulu vera skriflegar, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír. Þegar gögn eru afhent á öðru tungumáli en íslensku eða ensku skulu fylgja þeim þýðingar á íslensku eða ensku. Þrátt fyrir framangreint getur Vinnumálastofnun í undantekningartilvikum ákveðið að taka við gögnum á öðru tungumáli en íslensku eða ensku, svo sem þegar þýðing gagnanna er óþörf að mati stofnunarinnar.

Vinnumálastofnun getur aflað upplýsinga og miðlað þeim að því marki sem stofnuninni er það heimilt samkvæmt lögum þessum, rafrænt eða á annan hátt sem stofnunin ákveður.

Berist Vinnumálastofnun upplýsingar á grundvelli laga þessara sem gefa til kynna að brotið sé gegn ákvæðum íslenskra laga eða reglugerða er stofnuninni skylt að afhenda viðeigandi stjórnvaldi upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Í þeim tilvikum þegar Vinnumálastofnun býr ekki yfir upplýsingum sem eru nauðsynlegar að mati stofnunarinnar til að hún geti haft eftirlit með framkvæmd laga þessara skv. 1. mgr. 9. gr. skal stofnunin óska eftir upplýsingum frá stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins, sbr. lög um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, sem koma stofnuninni að gagni, svo sem við mat á því hvort ákvæði laga þessara hafi verið brotin, þ.m.t. upplýsingum um nöfn og kennitölur starfsmannaleigna sem og upplýsingum um launagreiðslur til starfsmanna, og ber hlutaðeigandi aðilum að veita Vinnumálastofnun umbednar upplýsingar, búi þeir yfir þeim. Berist stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins upplýsingar sem gefa til kynna að brotið sé gegn lögum þessum er þeim skylt að afhenda Vinnumálastofnun upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

d. Eftirfarandi breytingar verða á 3. mgr., sem verður 7. mgr.:

1. Í stað orðanna „sér annarra upplýsinga um starfsemina“ í 1. másl. kemur: annarra upplýsinga.
2. Í stað orðsins „eftirlitsins“ í 1. másl. kemur: eftirlits skv. 1. mgr. 9. gr. að mati stofnunarinnar.
3. 2. másl. orðast svo: Starfsmenn Vinnumálastofnunar eru bundnir þagnarskyldu hvað varðar upplýsingar sem stofnunin hefur til meðferðar á grundvelli laga þessara, sbr. þó 4. mgr., og helst þagnarskylda þeirra eftir að þeir hætta störfum hjá stofnuninni.

42. gr.

Á eftir 10. gr. laganna kemur ný grein, 10. gr. a, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Afhending ráðningarsamninga, launaseðla og vinnutímaskýrslna.

Vinnumálastofnun er heimilt að óska eftir umsögn samtaka aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélags, eftir því sem við á, um hvort efni ráðningarsamnings eða þær upplýsingar um laun sem fram koma á launaseðli starfsmanns starfsmannaleigu, m.a. með

tilliti til upplýsinga í vinnutímaskýrslum starfsmannsins, séu í samræmi við ákvæði gildandi kjarasamnings í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmannsins fer fram.

Vinnumálastofnun skal afhenda samtökum aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélagi í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmanns starfsmannaleigu fer fram afrit af ráðningarsamningi, launaseðlum og vinnutímaskýrslum starfsmannsins sem og þeim gögnum sem borist hafa Vinnumálastofnun og ætlað er að staðfesta að laun starfsmannsins hafi verið greidd í samræmi við það sem fram kemur á launaseðli, m.a. hvað varðar launafjárhæð, þegar fyrrnefndir aðilar óska eftir slíkum afritum, enda liggi fyrir grunur um brot á gildandi kjarasamningi í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmannsins fer fram.

Samtök aðila vinnumarkaðarins eða hlutaðeigandi stéttarfélag, eftir því sem við á, skulu fara með persónuupplýsingar, þ.m.t. viðkvæmar persónuupplýsingar, í skilningi laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga, sem fram koma í þeim gögnum sem fyrrnefndir aðilar fá afrit af á grundvelli ákvæðis þessa, í samræmi við ákvæði þeirra laga, svo sem hvað varðar vinnslu og varðveislu upplýsinganna.

43. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 11. gr. a laganna:

- a. Í stað orðsins „fyrirtæki“ í 1. mgr. kemur: starfsmannaleiga.
- b. Í stað 2. mgr. koma fjórar nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Starfsmannaleigu sem fyrirhuguð ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. beinist að skal veittur frestur til að koma að skriflegum athugasemdum áður en ákvörðun er tekin. Tilkyningu Vinnumálastofnunar um fyrirhugaða ákvörðun um dagsektir skal fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeirri starfsmannaleigu sem hún beinist að eða fulltrúa hennar, sbr. 3. gr., og skal ákvörðuninni fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir felur í sér að sú starfsmannaleiga sem ákvörðunin beinist að skal greiða sekt fyrir hvern dag frá og með upphafi fyrsta virka dags eftir að henni var tilkynnt um ákvörðunina og er það tímamark jafnframt gjalddagi kröfunnar. Síðasti sektardagur skal vera sá dagur þegar bætt hefur verið úr annmörkum að mati Vinnumálastofnunar.

Dagsektir geta numið allt að 1 millj. kr. fyrir hvern dag. Við ákvörðun fjárhæðar dagsekta skal m.a. líta til fjölda starfsmanna þeirrar starfsmannaleigu sem ákvörðun beinist að og hversu umfangsmikill viðkomandi atvinnurekstur er.
- c. Við 4. mgr., sem verður 7. mgr., bætist: að frádregnum kostnaði við álagningu og innheimtu.
- d. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Að öðru leyti fer um ákvörðun Vinnumálastofnunar um dagsektir samkvæmt ákvæðum stjórnslulaga.

44. gr.

Á eftir 11. gr. a laganna kemur ný grein, 11. gr. b, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Stjórnvaldssektir.

Vinnumálastofnun er heimilt að leggja stjórnvaldssektir á starfsmannaleigu sem veitir stofnuninni ekki upplýsingar og/eða aðgang að gögnum skv. 2. mgr. 3. gr. sem og 1., 2., 4. eða 5. mgr. 4. gr. á tilskildum tíma og/eða veitir stofnuninni rangar eða ófullnægjandi upp-

lýsingar að mati stofnunarinnar, óháð því hvort um ásetning eða gáleysi er að ræða af hálfu starfsmannaleigunnar.

Stjórnvaldssektir geta numið allt að 5.000.000 kr.

Við ákvörðun stjórnvaldssekta skal m.a. taka tillit til alvarleika brots, hvað það hefur staðið lengi, hvort um ítrekað brot sé að ræða og samstarfsvilja hins brotlega aðila. Jafnframt skal líta til þess hvort ætla megi að brotið hafi verið framið í þágu hagsmuna starfsmannaleigunnar.

Ákvörðun um stjórnvaldssekt skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeirri starfsmannaleigu sem hún beinist að eða fulltrúa hennar, sbr. 3. gr., og skal ákvörðuninni fylgja skriflegur rökstuðningur.

Gjalddagi stjórnvaldssektar er 30 dögum eftir að ákvörðun um sektina var tekin. Hafi stjórnvaldssekt ekki verið greidd innan 15 daga frá gjalddaga skal greiða dráttarvexti af fjárhæð sektarinnar frá gjalddaga. Um ákvörðun og útreikning dráttarvaxta fer samkvæmt ákvæðum laga um vexti og verðtryggingu.

Heimild Vinnumálastofnunar til þess að leggja á stjórnvaldssektir samkvæmt ákvæði þessu fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá því að háttsemi skv. 1. mgr. lauk.

Stjórnvaldssektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði við álagningu og innheimtu.

Ákvarðanir Vinnumálastofnunar um stjórnvaldssektir eru aðfararhæfar.

Að öðru leyti fer um ákvörðun Vinnumálastofnunar um stjórnvaldssektir samkvæmt ákvæðum stjórnsýslulaga.

45. gr.

Í stað orðanna „ákvörðun Vinnumálastofnunar“ í 1. mgr. 12. gr. laganna kemur: ákvarðanir Vinnumálastofnunar samkvæmt lögum þessum.

46. gr.

Við 14. gr. laganna bætist: þar á meðal um rafræna málsmeðferð.

III. KAFLI

Breyting á lögum um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, nr. 42/2010, með síðari breytingum.

47. gr.

Á eftir orðinu „skattyfirvalda“ í 3. mgr. 4. gr. laganna kemur: Vinnueftirlits ríkisins.

48. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 6. gr. laganna:

a. Í stað 2. mgr. koma fimm nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Atvinnurekanda sem fyrirhuguð ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. beinist að skal veittur frestur til að koma að skriflegum athugasemdum áður en ákvörðun er tekin. Tilkynningu Vinnumálastofnunar um fyrirhugaða ákvörðun um dagsektir skal fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeim atvinnurekanda sem hún beinist að og skal henni fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir felur það í sér að sá atvinnurekandi sem ákvörðunin beinist að skal greiða sekt fyrir hvern dag frá og með upphafi fyrsta virka dags eftir að honum var tilkynnt um ákvörðunina og er það tímamark jafnframt gjalddagi kröfunnar. Síðasti

sektardagur skal vera sá dagur þegar bætt hefur verið úr annmörkum að mati Vinnumála-
stofnunar.

Dagsektir geta numið allt að 1 millj. kr. fyrir hvern dag. Við ákvörðun fjárhæðar dag-
sekta skal m.a. líta til fjölda starfsmanna þess atvinnurekanda sem ákvörðun beinist að
og hversu umfangsmikill viðkomandi atvinnurekstur er.

Ákvarðanir Vinnumálastofnunar um dagsektir eru aðfararhæfar.

- b. Við 3. mgr., sem verður 7. mgr., bætist: að frádregnum kostnaði við álagningu og inn-
heimtu.
- c. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
Að öðru leyti fer um ákvörðun Vinnumálastofnunar um dagsektir samkvæmt
ákvæðum stjórnsýslulaga.

49. gr.

Á eftir orðunum „framkvæmd laga þessara“ í 8. gr. laganna kemur: þar á meðal um raf-
ræna málsmeðferð.

IV. KAFLI

Breyting á lögum um atvinnuréttindi útlendinga, nr. 97/2002, með síðari breytingum.

50. gr.

Við 1. mgr. 4. gr. laganna bætist: þar á meðal um rafræna málsmeðferð.

51. gr.

1. másl. 1. mgr. 7. gr. laganna orðast svo: Heimilt er að veita tímabundið atvinnuleyfi skv.
8.–13. gr. og 15.–16. gr. ef eftirfarandi skilyrði eru m.a. uppfyllt eftir því sem við á hverju
sinni.

52. gr.

4. mgr. 9. gr. laganna fellur brott.

53. gr.

Á eftir orðunum „dvalarleyfi á grundvelli mannúðarsjónarmiða“ í a-lið 1. mgr. 11. gr.
laganna kemur: dvalarleyfi fyrir hugsanlegt fórnarlamb mansals, dvalarleyfi fyrir fórnarlamb
mansals.

54. gr.

Orðin „eða ótímabundins dvalarleyfis“ í 1. másl. 2. mgr. og 7. mgr. 12. gr. laganna falla
brott.

55. gr.

Orðin „og samanlagður starfstími á grundvelli tímabundinna atvinnuleyfa skv. 9. gr. skal
aldrei vera lengri en tvö ár“ í 3. másl. 1. mgr. 16. gr. laganna falla brott.

56. gr.

7. mgr. 19. gr. laganna orðast svo:

Þrátt fyrir að skilyrði laga þessara séu uppfyllt er Vinnumálastofnun heimilt að synja um
veitingu tímabundins atvinnuleyfis vegna starfa útlendinga hjá atvinnurekanda sem áður

hefur brotið gegn lögum þessum, svo sem með því að hafa áður ráðið útlending til starfa án tilskilins atvinnuleyfis samkvæmt lögum þessum. Sama á við hafi atvinnurekandi áður ráðið útlending til starfa á grundvelli tímabundins atvinnuleyfis samkvæmt lögum þessum en ekki greitt honum laun í samræmi við gildandi kjarasamning í viðkomandi starfsgrein á því svæði þar sem vinna starfsmannsins fór fram eða ekki staðið skil á staðgreiðslu skatta og/eða tryggingagjaldi lögum samkvæmt. Jafnframt gildir hið sama ef um er að ræða útlending sem áður hefur brotið gegn lögum þessum, svo sem með því að hafa ráðið sig til starfa hér á landi án tilskilins atvinnuleyfis samkvæmt lögum þessum.

57. gr.

Á eftir orðunum „sýna það krefjist“ í 2. mgr. 20. gr. laganna kemur: Vinnumálastofnun eða.

58. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 22. gr. laganna:

- a. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:
Útlendingur sem er undanþeginn kröfu um atvinnuleyfi skv. 1. mgr. skal veita Vinnumálastofnun þær upplýsingar sem stofnunin kann að óska eftir í þágu eftirlits, sbr. 26. gr.
- b. Greinin fær fyrirsögn, svohljóðandi: *Undanþágur frá kröfu um tímabundið atvinnuleyfi.*

59. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 23. gr. laganna:

- a. Á eftir 1. mgr. koma tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:
Útlendingur sem er undanþeginn kröfu um atvinnuleyfi skv. 1. mgr. skal tilkynna til Vinnumálastofnunar um vinnu sína hér á landi eigi síðar en sama dag og vinnan hefst í hvert skipti. Í tilkynningu skv. 1. másl. skulu m.a. koma fram eftirfarandi upplýsingar:
  - a. Um útlendinginn:
    1. Nafn.
    2. Fæðingardagur.
    3. Ríkisfang.
    4. Númer vegabréfs.
    5. Starfsheiti.
    6. Heimilisfang hér á landi.
    7. Áætlaður dvalartími hér á landi.
  - b. Um atvinnurekanda, ef hann er annar en viðkomandi útlendingur:
    1. Nafn og netfang.
    2. Heimilisfang í heimaríki.
    3. Auðkenni, svo sem virðisaukaskattsnúmer eða önnur sambærileg heimild.
    4. Nafn og netfang tengiliðar atvinnurekanda.
  - c. Um undir hvaða undanþágu 1. mgr. starf útlendings hér á landi fellur að mati viðkomandi útlendings.
Útlendingur sem er undanþeginn kröfu um atvinnuleyfi skv. 1. mgr. skal veita Vinnumálastofnun þær upplýsingar sem stofnunin kann að óska eftir í þágu eftirlits, sbr. 26. gr.

- b. Greinin fær fyrir sögn, svohljóðandi: *Undanþágur frá kröfu um tímabundið atvinnuleyfi í allt að 90 daga á ári.*

60. gr.

Í stað 2. og 3. mgr. 25. gr. laganna koma fimm nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Upplýsingar sem veittar eru Vinnumálastofnun samkvæmt lögum þessum, og reglugerðum settum samkvæmt þeim, skulu vera skriflegar, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír.

Vinnumálastofnun getur aflað upplýsinga og miðlað þeim að því marki sem stofnuninni er það heimilt samkvæmt lögum þessum, rafrænt eða á annan hátt sem stofnunin ákveður.

Vinnumálastofnun skal afhenda viðeigandi stjórnvöldum upplýsingar sem stofnuninni berast á grundvelli laga þessara, enda óski viðkomandi stjórnvald eftir því í tengslum við lögbundið eftirlit þess. Berist Vinnumálastofnun upplýsingar á grundvelli laga þessara sem gefa til kynna að brotið sé gegn ákvæðum íslenskra laga eða reglugerða er stofnuninni skylt að afhenda viðeigandi stjórnvaldi upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Í þeim tilvikum þegar Vinnumálastofnun býr ekki yfir upplýsingum sem eru nauðsynlegar að mati stofnunarinnar til að hún geti haft eftirlit með framkvæmd laga þessara skv. 26. gr. skal stofnunin óska eftir upplýsingum frá stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins, sbr. lög um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, sem koma stofnuninni að gagni, svo sem við mat á því hvort ákvæði laga þessara hafi verði brotin, þ.m.t. hvort hér á landi starfi útlendingar án tilskilinna atvinnuleyfa, og ber hlutaðeigandi aðilum að veita Vinnumálastofnun umbeðnar upplýsingar, búi þeir yfir þeim. Berist stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins upplýsingar sem gefa til kynna að brotið sé gegn lögum þessum er þeim skylt að afhenda Vinnumálastofnun upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Starfsmönnum Vinnumálastofnunar er óheimilt að nota aðstöðu sína til að afla annarra upplýsinga en þeirra sem eru nauðsynlegar eða kunna að vera nauðsynlegar í þágu eftirlits skv. 26. gr. að mati stofnunarinnar. Starfsmenn Vinnumálastofnunar eru bundnir þagnarskyldu hvað varðar upplýsingar sem stofnunin hefur til meðferðar á grundvelli laga þessara, sbr. þó 3. mgr., og helst þagnarskylda þeirra eftir að þeir hætta störfum hjá stofnuninni.

61. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 26. gr. laganna:

- a. Eftirfarandi breytingar verða á 2. mgr.:
1. Á eftir orðinu „Lögreglu“ í 1. másl. kemur: og Vinnumálastofnun.
  2. 2. másl. orðast svo: Lögregla og Vinnumálastofnun skulu sýna sérstök skilríki við störf sín.
- b. Á eftir orðinu „lögreglu“ í 3. mgr. kemur: eða Vinnumálastofnunar.
- c. Á eftir orðinu „Lögreglu“ í 4. mgr. kemur: og Vinnumálastofnun.

62. gr.

Í stað orðanna „um synjun eða afturköllun tímabundins atvinnuleyfis“ í 1. mgr. 34. gr. laganna kemur: á grundvelli laga þessara.

V. KAFLI

**Breyting á lögum um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum,
nr. 46/1980, með síðari breytingum.**

63. gr.

36. gr. laganna ásamt millifyrirsögn á undan greininni, e. *Skyldur verkkaupa, fulltrúa verkkaupa, samræmingaraðila öryggis- og heilbrigðismála og atvinnurekanda í tengslum við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð*, orðast svo:

Verkkaupi merkir í lögum þessum einstakling eða atvinnurekanda sem verk er unnið fyrir í tengslum við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

Fulltrúi verkkaupa merkir í lögum þessum einstakling eða atvinnurekanda sem ber ábyrgð á hönnun og/eða framkvæmd og/eða eftirliti með verki og starfar í þágu verkkaupa á grundvelli skriflegs samkomulags þar sem verkkaupi hefur falið honum að gegna tilteknum skyldum sínum samkvæmt ákvæði þessu. Gengið skal frá slíku samkomulagi áður en vinna á viðkomandi vinnustað hefst.

Samræmingaraðili öryggis- og heilbrigðismála merkir í lögum þessum einstakling eða atvinnurekanda sem falið er af verkkaupa eða fulltrúa verkkaupa að gegna tilteknum skyldum við undirbúning og framkvæmd verks, svo sem hvað varðar umsjón með skipulagningu og samræmingu aðgerða, sbr. 4. mgr., þar sem fleiri en einn atvinnurekandi er að störfum samtímis við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð.

Þar sem fleiri en einn atvinnurekandi eru að störfum samtímis við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð skal verkkaupi eða fulltrúi verkkaupa skipuleggja og samræma aðgerðir sem tryggja að við hönnun, undirbúning og framkvæmd verks verði gætt fyllsta öryggis, góðs aðbúnaðar og hollustuhátta. Í því felst m.a. gerð öryggis- og heilbrigðisáætlunar, eftir því sem við á, sbr. 6. mgr. Skal verkkaupi eða fulltrúi verkkaupa skipa einn eða fleiri samræmingaraðila öryggis- og heilbrigðismála til að gegna framangreindum skyldum við undirbúning og framkvæmd verks.

Verkkaupi eða fulltrúi verkkaupa skal tilkynna til Vinnueftirlits ríkisins um vinnustað áður en vinna hefst þegar um er að ræða byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð og ráðgert er að vinna standi yfir lengur en í 30 daga og fleiri en 20 starfsmenn verði við vinnu samtímis. Sama á við um vinnustað þar sem um er að ræða byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð og ráðgert er að vinna taki lengri tíma en nemur 500 dagsverkum.

Við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð skv. 5. mgr. eða við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð þar sem vinna telst sérstaklega hættuleg skal verkkaupi eða fulltrúi verkkaupa sjá um að gerð sé öryggis- og heilbrigðisáætlun áður en vinna hefst í því skyni að tryggja að við framkvæmd verks verði gætt fyllsta öryggis, góðs aðbúnaðar og hollustuhátta. Áætlunin skal m.a. fela í sér almennar reglur sem gilda skulu á vinnustaðnum og lýsingu á sérstökum aðgerðum sem framkvæma þarf til að unnt sé að uppfylla kröfur sem gerðar eru í lögum þessum í tengslum við öryggi, góðan aðbúnað og hollustuhætti á vinnustöðum.

Þrátt fyrir að verkkaupi eða fulltrúi verkkaupa feli samræmingaraðila öryggis- og heilbrigðismála að gegna tilteknum skyldum samkvæmt ákvæði þessu leysir það verkkaupa eða fulltrúa verkkaupa ekki undan ábyrgð samkvæmt ákvæðinu.

Þrátt fyrir að verkkaupi feli fulltrúa sínum að gegna tilteknum skyldum samkvæmt ákvæði þessu leysir það verkkaupa ekki undan ábyrgð fái hann vitneskju um að fulltrúi verkkaupa hafi ekki gegnt þeim skyldum sem verkkaupi hefur falið honum að gegna á grundvelli skriflegs samkomulags þess efnis.

Ákvæði þetta hefur ekki áhrif á grundvallarregluna um ábyrgð atvinnurekanda samkvæmt lögum þessum.

Ráðherra er heimilt að setja nánari reglur í reglugerð, að fenginni umsögn stjórnar Vinnueftirlits ríkisins, um þau atriði sem kveðið er á um í ákvæði þessu, m.a. um gerð skriflegrar áætlunar um öryggi og heilbrigði við hönnun, undirbúning og framkvæmd verks í tengslum við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð sem og í tengslum við mat á því hvers konar vinna við byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð telst sérstaklega hættuleg, hvaða atriði skulu koma fram í tilkynningu til Vinnueftirlits ríkisins skv. 5. mgr., skipun, skyldur og hæfni samræmingaraðila öryggis- og heilbrigðismála sem og um gerð öryggis- og heilbrigðis-áætlunar skv. 6. mgr., þ.m.t. þau atriði sem koma skulu fram í slíkri áætlun.

64. gr.

Við 45. gr. laganna bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Sá einn má vera stjórnandi tiltekinnar vélar, sbr. 1.–5. mgr. þessarar greinar og 1. mgr. 46. gr., sem hefur öðlast fullgild réttindi til að stjórna þeirri vél sem um ræðir hverju sinni samkvæmt reglum sem settar hafa verið á grundvelli 3. mgr. 49. gr.

65. gr.

Á eftir 4. mgr. 82. gr. laganna koma fjórar nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Upplýsingar sem eiga að vera til á vinnustöðum samkvæmt lögum þessum, eða reglugerðum settum samkvæmt þeim, skal afhenda Vinnueftirliti ríkisins, fari stofnunin fram á það, og skulu þær vera skriflegar, hvort sem er á rafrænu formi eða á pappír. Sama gildir um upplýsingar sem tilkynna skal til Vinnueftirlits ríkisins samkvæmt lögum þessum.

Vinnueftirlit ríkisins getur aflað upplýsinga og miðlað þeim að því marki sem stofnuninni er það heimilt samkvæmt lögum þessum, rafrænt eða á annan hátt sem stofnunin ákveður.

Vinnueftirlit ríkisins skal afhenda viðeigandi stjórnvöldum upplýsingar sem stofnuninni berast á grundvelli laga þessara, enda óski viðkomandi stjórnvald eftir því í tengslum við lög bundið eftirlit þess. Berist Vinnueftirliti ríkisins upplýsingar á grundvelli laga þessara sem gefa til kynna að brotið sé gegn ákvæðum íslenskra laga eða reglugerða er stofnuninni skylt að afhenda viðeigandi stjórnvaldi upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

Í þeim tilvikum þegar Vinnueftirlit ríkisins býr ekki yfir upplýsingum sem eru nauðsynlegar að mati stofnunarinnar til að hún geti haft eftirlit með framkvæmd laga þessara skv. 75. gr. skal stofnunin óska eftir upplýsingum frá stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins, sbr. lög um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, sem koma stofnuninni að gagni, svo sem við mat á því hvort ákvæði laga þessara hafi verið brotin, þ.m.t. upplýsingum um nöfn og kennitölur fyrirtækja og um fjölda starfsmanna þeirra sem og um nöfn og kennitölur sjálfstætt starfandi einstaklinga, og ber hlutaðeigandi aðilum að veita Vinnueftirliti ríkisins umbeðnar upplýsingar, búi þeir yfir þeim. Berist stjórnvöldum eða eftirlitsfulltrúum samtaka aðila vinnumarkaðarins upplýsingar sem gefa til kynna að brotið sé gegn lögum þessum er þeim skylt að afhenda Vinnueftirliti ríkisins upplýsingarnar án ástæðulausrar tafar.

66. gr.

83. gr. laganna orðast svo:

Starfsmenn Vinnueftirlits ríkisins mega ekki nota aðstöðu sína til að afla annarra upplýsinga en þeirra sem eru nauðsynlegar eða kunna að vera nauðsynlegar í þágu lögbundins hlutverks Vinnueftirlits ríkisins skv. 75. gr. að mati stofnunarinnar. Starfsmenn Vinnueftirlits

ríkisins eru bundnir þagnarskyldu hvað varðar upplýsingar sem stofnunin hefur til meðferðar á grundvelli laga þessara, sbr. þó 6. mgr. 82. gr., og helst þagnarskylda þeirra eftir að þeir hætta störfum hjá stofnuninni.

Starfsmenn Vinnueftirlits ríkisins eru bundnir þagnarskyldu um allt er varðar umkvörtun til stofnunarinnar, þ.m.t. nafn þess sem beinir umkvörtun til stofnunarinnar, og helst þagnarskylda þeirra hvað þetta varðar eftir að þeir hætta störfum hjá stofnuninni.

Þrátt fyrir 2. mgr. er starfsmönnum Vinnueftirlits ríkisins heimilt í undantekningartilvikum að greina atvinnurekanda eða fulltrúa hans frá umkvörtun til stofnunarinnar þegar um er að ræða lögmætan tilgang og ekki er gengið lengra en nauðsynlegt er auk þess sem sá sem beindi umkvörtuninni til stofnunarinnar hefur veitt samþykki fyrir því.

67. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 87. gr. laganna:

a. 2. másl. 1. mgr. fellur brott.

b. Í stað 2. mgr. koma fjórar nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Aðila sem fyrirhuguð ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. beinist að skal veittur frestur til að koma að skriflegum athugasemdum áður en ákvörðun er tekin. Tilkynningu Vinnueftirlits ríkisins um fyrirhugaða ákvörðun um dagsektir skal fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir skv. 1. mgr. skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeim aðila sem hún beinist að eða fulltrúa hans og skal henni fylgja skriflegur rökstuðningur.

Ákvörðun um dagsektir felur það í sér að sá aðili sem ákvörðunin beinist að skal greiða sekt fyrir hvern dag frá og með upphafi fyrsta virka dags eftir að honum var tilkynnt um ákvörðunina og er það tímamark jafnframt gjalddagi kröfunnar. Síðasti sektardagur skal vera sá dagur þegar bætt hefur verið úr annmörkum að mati Vinnueftirlits ríkisins.

Dagsektir geta numið allt að 1 millj. kr. fyrir hvern dag. Við ákvörðun fjárhæðar dagsekta skal m.a. líta til fjölda starfsmanna þess aðila sem ákvörðun beinist að, hversu aðkallandi úrbætur teljast og hversu umfangsmikill viðkomandi atvinnurekstur er.

c. Við 3. mgr. bætist: að frádregnum kostnaði við álagningu og innheimtu.

d. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Að öðru leyti fer um ákvörðun Vinnueftirlits ríkisins um dagsektir samkvæmt ákvæðum stjórnslulaga.

VI. KAFLI

Breyting á lögum um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins, nr. 105/2014.

68. gr.

Á eftir 2. gr. laganna kemur ný grein, 2. gr. a, svohljóðandi:

Atvinnurekanda er óheimilt að láta starfsmann sem fellur undir frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins gjalda þess hafi starfsmaðurinn leitað réttar síns samkvæmt lögum þessum.

Séu leiddar líkur að því að brotið hafi verið gegn 1. mgr. skal hlutaðeigandi atvinnurekandi sýna fram á að ástæður þær sem legið hafa til grundvallar þeirri meðferð sem um ræðir tengist ekki því að viðkomandi starfsmaður hafi leitað réttar síns á grundvelli laga þessara. Eigi ætlað brot sér stað meira en einu ári eftir að kvörtun, kæra eða krafa um leið-

réttingu kom fram á grundvelli laga þessara verður þó ekki litið svo á að um brot hafi verið að ræða.

69. gr.

Á eftir 4. gr. laganna kemur ný grein, 4. gr. a, svohljóðandi:

Með lögum þessum er innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/54/ESB frá 16. apríl 2014 um ráðstafanir til að greiða fyrir því að launþegar geti nýtt sér þau réttindi sem þeir hafa í tengslum við frjálsa fær launþega, sem vísað er til í V. viðauka sammingsins um Evrópska efnahagssvæðið eins og honum var breytt með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 219/2015 frá 25. september 2015.

VII. KAFLI

Gildistaka.

70. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Þrátt fyrir 1. mgr. taka 9., 10., 11. og 14. gr. laga þessara gildi 1. ágúst 2018 að því er varðar fyrirtæki, notendafyrirtæki og sjálfstætt starfandi einstaklinga, í skilningi laga um réttindi og skyldur erlendra fyrirtækja sem senda starfsmenn tímabundið til Íslands og starfskjör starfsmanna þeirra, sem þegar eru starfandi hér á landi við gildistöku laga þessara.

Þrátt fyrir 1. mgr. taka 34. og 35. gr. laga þessara gildi 1. ágúst 2018 að því er varðar starfsmannaleigur og notendafyrirtæki, í skilningi laga um starfsmannaleigur, sem þegar eru starfandi hér á landi við gildistöku laga þessara.

Þrátt fyrir 1. mgr. tekur 59. gr. laga þessara gildi 1. ágúst 2018 að því er varðar útlendinga, sem eru undanþegnir kröfu um atvinnuleyfi samkvæmt lögum um atvinnuréttindi útlendinga, sem þegar eru starfandi hér á landi við gildistöku laga þessara.

Þrátt fyrir 1. mgr. tekur 63. gr. laga þessara gildi 1. ágúst 2018 að því er varðar þá aðila sem bera skyldur samkvæmt ákvæðinu og þegar eru starfandi hér á landi við gildistöku laga þessara.